

מסורת הש"ס

היה מביא פרק שני סוטה

טז.

עין משפט
גר מצוה

אינו לרץ. לרבות בית העולמים: ומפ' עומאט קנה. ליתכס
בטומאת הגוף כפינה צמימת כ"ד אלא כרת לא חלק
הכתוב בין מקדש למשכן שנאמרו בפרשת פרה אדומה שני פקוקים
כי את מקדש ה' עמא (כי) את משכן ה' עמא (במדבר יט): לא כל
שכן. שהשווה מקדש ומשכן לנדוקה
ולנערה מתוקן: א"כ מה ס"ל
בקרקע שלג יביא מסוך קופטו.
למך כלי רכבים להילכ אלף
מקרקעיתו יטול ואם אין שם יביא
וינת שם וא"כ יטולו ונתקיים אשר
יהיה ונתקיים בקרקע מדדשין לעיל.
ובספרי (ל) לא חני הכי לך כריתת
ואומר אני מדרש שני הוא כפיס
אחרים: פלוגתא דב"ג וז"ה
כשיטת חולין (דף פח): גבי כסוי
הדס אליבא דב"ה דלמרי אשר קרו
עפר דכמי (במדבר יט) ולקחו לעמא
מעפר שרפת התטאת וז"ה אומרים
עפר שרפת נקרא עפר כממא לא
קרי: הלא בקרקע המשכן כסוי.
וקרא יתירא הוא דהא אמרי מאשר
יהיה דאין לרץ למופרו משם הילך
למעוטי אשר אתא ולמדרש דנעטין
דומיא דקרקע ההשכן: עוקבת.
מפחתת את עקבו מעמדו ועוקרת.
ג"מ מקומות הלכה למשה מסיני כהא
ועוקרת את הפסוק: הפורה אמרה
בעפר. לענין כהן הדס ולא הכשיר
דבר אחר: והלכה ככל דבר. המגדל
דממים כגון (ה) (הגיר 1) הורני והסיד
ומרתית ולבינה שמששה (ה): הפורה
אמרה ספר. לענין גט כריתות:
והלכה ככל דבר. שכחנו עליו (על
עלה של זית על אמר ועל הלוח:
(ה) הפורה אמרה ספר. לא יעבור
על ראשו בזמיר: והלכה ככל דבר.
דמין (מיר דף לט). נזיר שגילה בין
זוג בין בתער או ספקספס כל שהוא
חיבי. וא"ת אין זו עקירה אלא תוספת
אשר. עקירה היא שמלקין אמו על
קך ואסור להיות את ישראל כהנס
שהרי אמרה תורה (דברים כה) לא
יוסף פן יוסף. ואע"ג דכעלכו קראי
דרשי נשחיתת חולין (דף פח): ובגטין
(דף טז): ובגיר (דף לט): לרי ישמעאל
לא משמע ליה קראי דוכתב לה

לרבות נזב וגבעון וביה עולמים. רש"י גורס להביא
קרקע בית עולמים וביש הגורסא שילה נזב וגבעון
משום דנזב וגבעון אין משקין בהן סוטות משום דהוא מנחת ימיד
שאין קבוע לה זמן וזמיתה ששיבשה משום קושיא זו דילמא קבצר איסי
כן יהודה כרבי יהודה דלמרי כפרק
תמלא דשחיתת קדשים (וחמיס ד ק"ה).
כל שהלזכו והיחיד מקריבין כהאל
מועד שזמנדר מקריבין כהאל מועד
שזנגלג ואין חילוק ביחיד אלא כחמו
שבראש גגו והשמה הוצרך לרבות
נזב וגבעון משום דנמתה הו:
ובית העולמים. דבית האל
אילטרין לרבות בית
העולמים והלמרי כפ"ג דשנועות
(דף טז): למשכן אקרי מקדש ומקדש
אקרי משכן וזי לא הוה כמי אלא
(כי) את משכן ה' עמא הוה נמי מקדש
ככלל הכא נמי נישא הכי וזכר
מסקמ עירובין (דף ג). דנפקא לן
שלימס ששחטן קודם שיפתחו דלתות
ההיכל פסולת דמקדש משום דמקדש
אקרי משכן ואע"ג דזשחטו פתח
אהל מועד נמשכן כמיז ולפי גירסת
הספר הוה אמי שפיר דהוי מני למימר
עיקר רבייא לא הוה לרץ קראי אלא
נזב וגבעון וביה עולמים נשקט מגב
שיטפיה אגל ר"י פירש האי דלאלטרין
הכא לרבות בית עולמים משום דכמי
קרקע משמע היכא דליכא קרקע
לאפוקי בית העולמים דהוא ר"ה ירפה
ולא מסתברא דמשום דמריביתא
דקרקע מריבין בית העולמים דאי
לא הוה כמיז קרקע לא הוה בית
העולמים ככלל ולפירושו לא הוה
לרץ למיכתב קרקע כלל ועוד קשיא
מפ' טרף כגלפי (יומא דף מד). דמיימי

הגרות הב"ה

(ה) רש"י ד"ה המורה
אמרה פער ל"ל קודם ד"ה
המורה אמרה ספר:
(ז) ד"ה לרבינו יצחק
והלכה כהא עוקבת אמר
ואמ"כ מ"ה הא עוקבת
תוספת:

מוסף רש"י

עוקבת. תוספת ראובן (ל)
ז. י"ט"ט.

תוספות שאנני

הג"ר רש"י ז"ל ידוע
היה לרבות נזב וגבעון
ושילה וביה עולמים משום
דשילה משכן הוא ולא
צריך לרבינו דהא עיקר
הכתוב ביה כתיב וזכר
וגבעון אין משקין בהן את
הטומאת דהא במת יחיד
היא. וז"ה היה שם ארון
אלא מזה התחתית כהן
ולא קרבה בהן נמחת טוה
ולא שום חובת יחיד סוטה
לה זמן קבוע כדאמרי
בשחיט קדשים ובספרי
מילה אבל בית עולמים
הוצרך לרבות שלא אמר
משכן ואמר ולא אמר
ל"ה. איני צריך לרבות
במשכן אלא כהא עוקבת
קלה שהיא ליכנס בטומאת
הגוף במקדש שאינה חילת
בין אלא כרת לא חילת
הנזב בין משכן למדש
שני בפרשת פרה אדומה
(שפי' ספרי) את (מקדש)
אשר ה' טמא. וזכר
את מקדש ה' טמא לא כ"ש
השחיט מקדש משכן
לברוקה ולמביה מחותן
ל"ה. אליבא דב"ש (ל)
חיבי. לרי אבארי לא מעיני
אפר שקריע עפר מלוחתי
גבי כסוי הדס. ואמר ר"ת
דהא קראי אשר יביא דאפר
לא חיי עפר היינו באפר
של אולכין כגון אפר פרה
אבל אפר דעצים מודו
דהיי עפר והפסין בו. ומ"ה
כתב ר"ת הכי משום דק"ל
הא קראי ספ"ק (דב"ה)
גבי פלוגתא רב"ש וביה
הכל מודים ברך ענין
מכוער יום ובאפר כיה
שהוא מן המזבן פ"ו ומחר
לכסות בו. ומ"ה פ"ה דאפר
לא חיי עפר דהיי באפר
כ"ש. י"ל דמירי באפר
של אולכין והכי נמי לענין
סוטה מביעיא ליה באפר
של אולכין. ולפי פ"ה רש"י
דפי' התם דהא דקאמר
מודים לא קאי אלא אריה
דא"ש באפר כיה פלוגי
דא"ש ואמר שאין מסכין

בית עולמים וביה עולמים. רש"י גורס להביא
קרקע בית עולמים וביש הגורסא שילה נזב וגבעון
משום דנזב וגבעון אין משקין בהן סוטות משום דהוא מנחת ימיד
שאין קבוע לה זמן וזמיתה ששיבשה משום קושיא זו דילמא קבצר איסי
כן יהודה כרבי יהודה דלמרי כפרק
תמלא דשחיתת קדשים (וחמיס ד ק"ה).
כל שהלזכו והיחיד מקריבין כהאל
מועד שזמנדר מקריבין כהאל מועד
שזנגלג ואין חילוק ביחיד אלא כחמו
שבראש גגו והשמה הוצרך לרבות
נזב וגבעון משום דנמתה הו:
ובית העולמים. דבית האל
אילטרין לרבות בית
העולמים והלמרי כפ"ג דשנועות
(דף טז): למשכן אקרי מקדש ומקדש
אקרי משכן וזי לא הוה כמי אלא
(כי) את משכן ה' עמא הוה נמי מקדש
ככלל הכא נמי נישא הכי וזכר
מסקמ עירובין (דף ג). דנפקא לן
שלימס ששחטן קודם שיפתחו דלתות
ההיכל פסולת דמקדש משום דמקדש
אקרי משכן ואע"ג דזשחטו פתח
אהל מועד נמשכן כמיז ולפי גירסת
הספר הוה אמי שפיר דהוי מני למימר
עיקר רבייא לא הוה לרץ קראי אלא
נזב וגבעון וביה עולמים נשקט מגב
שיטפיה אגל ר"י פירש האי דלאלטרין
הכא לרבות בית עולמים משום דכמי
קרקע משמע היכא דליכא קרקע
לאפוקי בית העולמים דהוא ר"ה ירפה
ולא מסתברא דמשום דמריביתא
דקרקע מריבין בית העולמים דאי
לא הוה כמיז קרקע לא הוה בית
העולמים ככלל ולפירושו לא הוה
לרץ למיכתב קרקע כלל ועוד קשיא
מפ' טרף כגלפי (יומא דף מד). דמיימי

בית עולמים וביה עולמים. רש"י גורס להביא
קרקע בית עולמים וביש הגורסא שילה נזב וגבעון
משום דנזב וגבעון אין משקין בהן סוטות משום דהוא מנחת ימיד
שאין קבוע לה זמן וזמיתה ששיבשה משום קושיא זו דילמא קבצר איסי
כן יהודה כרבי יהודה דלמרי כפרק
תמלא דשחיתת קדשים (וחמיס ד ק"ה).
כל שהלזכו והיחיד מקריבין כהאל
מועד שזמנדר מקריבין כהאל מועד
שזנגלג ואין חילוק ביחיד אלא כחמו
שבראש גגו והשמה הוצרך לרבות
נזב וגבעון משום דנמתה הו:
ובית העולמים. דבית האל
אילטרין לרבות בית
העולמים והלמרי כפ"ג דשנועות
(דף טז): למשכן אקרי מקדש ומקדש
אקרי משכן וזי לא הוה כמי אלא
(כי) את משכן ה' עמא הוה נמי מקדש
ככלל הכא נמי נישא הכי וזכר
מסקמ עירובין (דף ג). דנפקא לן
שלימס ששחטן קודם שיפתחו דלתות
ההיכל פסולת דמקדש משום דמקדש
אקרי משכן ואע"ג דזשחטו פתח
אהל מועד נמשכן כמיז ולפי גירסת
הספר הוה אמי שפיר דהוי מני למימר
עיקר רבייא לא הוה לרץ קראי אלא
נזב וגבעון וביה עולמים נשקט מגב
שיטפיה אגל ר"י פירש האי דלאלטרין
הכא לרבות בית עולמים משום דכמי
קרקע משמע היכא דליכא קרקע
לאפוקי בית העולמים דהוא ר"ה ירפה
ולא מסתברא דמשום דמריביתא
דקרקע מריבין בית העולמים דאי
לא הוה כמיז קרקע לא הוה בית
העולמים ככלל ולפירושו לא הוה
לרץ למיכתב קרקע כלל ועוד קשיא
מפ' טרף כגלפי (יומא דף מד). דמיימי

תורה אור השלם

1. ואיש איש מבני ישראל וזו הגר הנזר הנזר בתוככם אשר יצא עיר וצורה את עמו אשר יקבל וישקף את דמו וקבצו בקפרי: ויקרא ז"ג
2. כל ימי גורו נזיר תעב לא תעב על ראשו עד מלאות הימים אשר יזיר לך קדש וזהו גורל פרע שער ראשו: ומדבר ה' ה' בי יקח איש אשה ובעלה ויהיה אם לא תשמעו וזו בעיניו וזו מצא בה ערות דבר וקבצו לה ספר כריחת ונתן בידה ושלחה מביתו:
3. ויהי כיום השביעי וילך את כל שערות ראשו ואת זקנו ואת גבתו עיניו ואת כל שערות וילך וכבס את בגדיו ורחץ את כשרו במים וקצה: ויקרא ז"ט

חוס' שאנני (והשפ"ק)

של זית ועל הגיר ועל הלוח כשר. התורה אמרה תער לא יעבור על ראשו והלכה ככל דבר כרובית נזיר שגילה בין זוג בין זכר כהא עוקבת אמר ר"ה ירפה ולא מסתברא דמשום דמריביתא דקרקע מריבין בית העולמים דאי לא הוה כמיז קרקע לא הוה בית העולמים ככלל ולפירושו לא הוה לרץ למיכתב קרקע כלל ועוד קשיא מפ' טרף כגלפי (יומא דף מד). דמיימי

תורה אור השלם

של זית ועל הגיר ועל הלוח כשר. התורה אמרה תער לא יעבור על ראשו והלכה ככל דבר כרובית נזיר שגילה בין זוג בין זכר כהא עוקבת אמר ר"ה ירפה ולא מסתברא דמשום דמריביתא דקרקע מריבין בית העולמים דאי לא הוה כמיז קרקע לא הוה בית העולמים ככלל ולפירושו לא הוה לרץ למיכתב קרקע כלל ועוד קשיא מפ' טרף כגלפי (יומא דף מד). דמיימי

חוס' שאנני (והשפ"ק)

של זית ועל הגיר ועל הלוח כשר. התורה אמרה תער לא יעבור על ראשו והלכה ככל דבר כרובית נזיר שגילה בין זוג בין זכר כהא עוקבת אמר ר"ה ירפה ולא מסתברא דמשום דמריביתא דקרקע מריבין בית העולמים דאי לא הוה כמיז קרקע לא הוה בית העולמים ככלל ולפירושו לא הוה לרץ למיכתב קרקע כלל ועוד קשיא מפ' טרף כגלפי (יומא דף מד). דמיימי

הגרות הב"ה

(ה) רש"י ד"ה המורה אמרה פער ל"ל קודם ד"ה המורה אמרה ספר:
(ז) ד"ה לרבינו יצחק והלכה כהא עוקבת אמר ואמ"כ מ"ה הא עוקבת תוספת:

מוסף רש"י

עוקבת. תוספת ראובן (ל)
ז. י"ט"ט.

תוספות שאנני

הג"ר רש"י ז"ל ידוע היה לרבות נזב וגבעון ושילה וביה עולמים משום דשילה משכן הוא ולא צריך לרבינו דהא עיקר הכתוב ביה כתיב וזכר וגבעון אין משקין בהן את הטומאת דהא במת יחיד היא. וז"ה היה שם ארון אלא מזה התחתית כהן ולא קרבה בהן נמחת טוה ולא שום חובת יחיד סוטה לה זמן קבוע כדאמרי בשחיט קדשים ובספרי מילה אבל בית עולמים הוצרך לרבות שלא אמר משכן ואמר ולא אמר ל"ה. איני צריך לרבות במשכן אלא כהא עוקבת קלה שהיא ליכנס בטומאת הגוף במקדש שאינה חילת בין אלא כרת לא חילת הנזב בין משכן למדש שני בפרשת פרה אדומה (שפי' ספרי) את (מקדש) אשר ה' טמא. וזכר את מקדש ה' טמא לא כ"ש השחיט מקדש משכן לברוקה ולמביה מחותן ל"ה. אליבא דב"ש (ל) חיבי. לרי אבארי לא מעיני אפר שקריע עפר מלוחתי גבי כסוי הדס. ואמר ר"ת דהא קראי אשר יביא דאפר לא חיי עפר היינו באפר של אולכין כגון אפר פרה אבל אפר דעצים מודו דהיי עפר והפסין בו. ומ"ה כתב ר"ת הכי משום דק"ל הא קראי ספ"ק (דב"ה) גבי פלוגתא רב"ש וביה הכל מודים ברך ענין מכוער יום ובאפר כיה שהוא מן המזבן פ"ו ומחר לכסות בו. ומ"ה פ"ה דאפר לא חיי עפר דהיי באפר כ"ש. י"ל דמירי באפר של אולכין והכי נמי לענין סוטה מביעיא ליה באפר של אולכין. ולפי פ"ה רש"י דפי' התם דהא דקאמר מודים לא קאי אלא אריה דא"ש באפר כיה פלוגי דא"ש ואמר שאין מסכין

ואי אהי יכול לומר ד' באחד מהם ופרי' וימינו נמי מוחת אבי וכו' תמא ושיירי והא ד' קמי' וה"נ הוה ליה למסך הכהן. וי"ל דהתם היינו נעמא ספרי קמי' ואי אהי יכול לומר ד' באחד מהם מ"ה פ"ר ליה והא ד' קמי' ובלא הכהן לא שייך לומר הכהן והא דפ"ר כסכות ח"ג לאוין קמי' ואת אמרתי תמא ושיירי וה"נ הוה ליה למסך הכהן היינו משום דנחית למריבא לאפשי' לאוין:

ואי אהי יכול לומר ד' באחד מהם ופרי' וימינו נמי מוחת אבי וכו' תמא ושיירי והא ד' קמי' וה"נ הוה ליה למסך הכהן. וי"ל דהתם היינו נעמא ספרי קמי' ואי אהי יכול לומר ד' באחד מהם מ"ה פ"ר ליה והא ד' קמי' ובלא הכהן לא שייך לומר הכהן והא דפ"ר כסכות ח"ג לאוין קמי' ואת אמרתי תמא ושיירי וה"נ הוה ליה למסך הכהן היינו משום דנחית למריבא לאפשי' לאוין: